

Sygn. akt VIII *Ua 24/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Maria Gawlik SSO Janina Kościelniak (spr.)
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014r. w Gliwicach

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 30 kwietnia 2014 r. **sygn. akt** VI U 395/13

oddala apelację.

(-) SSO M. G. (-) SSO M. S. (-) SSO J. K.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII *Ua 24/14*

UZASADNIENIE

Odwołujący A. R. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 15 października 2013 roku, mocą której został zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 360,54 zł za okres od dnia 4 października 2013 roku do dnia 9 października 2013 roku.

W uzasadnieniu ubezpieczony podał, że pisemnie zwracał się do organu rentowego o wstrzymanie wypłaty zasiłku chorobowego od 4 października 2013 r. i nie otrzymał żadnej odpowiedzi na swoje pismo. Nadto w dniu 8 października 2013 r. otrzymał przelew z kwotą zasiłku, sądząc, że kwota ta została pomniejszona o zasiłek za okres, za który złożył pismo o wstrzymanie wypłaty.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu podano, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 66 i art. 13 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2010 roku, nr.77, poz.512 ze zm.) oraz art. 84 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Powołując się na wskazane normy, organ rentowy podniósł, że odwołujący – w czasie pobierania zasiłku za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia – podjął pracę zarobkową, wobec czego utracił prawo do zasiłku chorobowego.

Organ rentowy wskazał, że odwołujący zawiadomił o zamiarze podjęcia pracy organ rentowy pismem złożonym w dniu 3 października 2013 r. w Biurze Terenowym ZUS w G.. Z tego względu w zaskarżonej decyzji nie żądano odsetek od pobranego świadczenia. Pismo odwołującego wpłynęło do Wydziału Zasiłków 7 października 2013 r., jednakże na wstrzymanie wypłaty świadczenia było już za późno, bowiem wypłata na dzień 8 października 2013 r. była już zamknięta dniu 2 października 2013 r. i nie było możliwości zmian (co wynikało ze specyfiki aplikacji realizującej wypłaty). W tej sytuacji, jak wywodzono dalej w odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy uwzględniając prośbę odwołującego o wstrzymanie wypłaty, wydał zaskarżoną decyzję tylko za okres zgodny z prośbą odwołującego i bez odsetek.

Wyrokiem z dnia 30.04.2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zwolnił odwołującego od obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego w kwocie 360,54 zł. za okres od dnia 4.10.2013r. do dnia 9.10.2013r. i oddalił wniosek organu rentowego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy, w tym za okres po ustaniu zatrudnienia od 23 maja 2013 r. do 9 października 2013 r. (okoliczność niesporna).

Pismem z dnia 3 października 2013 r. odwołujący zwrócił się do organu rentowego z prośbą – składając pismo w Biurze Terenowym ZUS w G. – o wstrzymanie wypłaty zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 października 2013 r., gdyż od tej daty planuje podjąć zatrudnienie. Pismo z dnia 3 października 2013 r. wpłynęło do Wydziału Zasiłków w dniu 7 października 2013 r.

W dniu 8 października 2013 roku odwołującemu wypłacono zasiłek chorobowy za okres od 12 września 2013 roku do 9 października 2013 roku. Odwołujący nie wiedział za jaki dokładnie okres otrzymał zasiłek.

W dniu 15 października 2013 roku wydano zaskarżoną decyzję, zobowiązując odwołującego do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 360,54 zł za okres od 4 października 2013 roku do 9 października 2013 roku.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie akt rentowych i zeznań ubezpieczonego.

Sąd Rejonowy uznał odwołanie ubezpieczonego za uzasadnione i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 66. 1 Ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2010 roku, nr 77, poz. 512 ze zm.), wypłatę zasiłku wstrzymuje się, jeżeli prawo do zasiłku ustało albo okaże się, że prawo takie w ogóle nie istniało.

Po myśli art. 66 ust. 2 i 3 teże ustawy, jeżeli świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy ubezpieczonego lub wskutek okoliczności, o których mowa w art. 15-17 i art. 59 ust. 6 i 7, wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych ubezpieczonemu zasiłków bieżących oraz z innych świadczeń z ubezpieczeń społecznych lub ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zwrotu bezpodstawnie pobranych zasiłków stanowi tytuł wykonawczy w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Sąd Rejonowy podkreślił, że wobec treści wskazanych przepisów, w pierwszej kolejności w razie ujawnienia, że prawo do zasiłku ustało lub nie istniało, przepisy przewidują obowiązek wstrzymania prawa.

Zdaniem Sądu I instancji, odwołujący prawidłowo zawiadomił organ rentowy o podstawach wstrzymania prawa do zasiłku chorobowego, jednakże organ rentowy tego prawa nie wstrzymał.

Ponadto zdaniem Sądu Rejonowego organ rentowy nie wykazał braku możliwości wstrzymania wypłaty świadczenia, poprzestając na oświadczeniu w tym zakresie w treści odpowiedzi na odwołania oraz notatce (niepodpisanej) w aktach orzeczniczych. Okoliczność ta nie była niesporna ani przyznana, zaś ciężar dowodu powyższej okoliczności spoczywał w niniejszej sprawie na organie rentowym, tym bardziej że odwołujący zawiadomił o podstawach do wstrzymania wypłaty świadczenia.

Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu I instancji w rozpoznawanej sprawie świadczenie zostało nienależnie wypłacone, a nie nienależnie pobrane, w szczególności – nie było nienależnie pobrane z winy ubezpieczonego lub wskutek okoliczności, o których mowa w art. 15-17 i art. 59 ust. 6 i 7. Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, iż w sprawie zostały spełnione przesłanki z art. 17 ustawy zasiłkowej.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2010 roku, nr 77, poz. 512 ze zm.) ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracą zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W ocenie Sądu I instancji, w niniejszej sprawie nie zostało wykazane by odwołujący wykorzystywał zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem, gdyż – jak wskazywał w piśmie z dnia 3 października 2013 r. – w opinii lekarza powrót do pracy miał być wręcz pomocny w leczeniu choroby. Nadto, organ rentowy nie miał podstaw do pozbawienia odwołującego prawa do zasiłku za cały okres zwolnienia, zaś przepisu art. 17 ustawy nie można wyklądać rozszerzająco. Już w treści odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazywał, że - z uwagi na zawiadomienie dokonane przez odwołującego - zobowiązano go do zwrotu świadczenia jedynie za okres sporny, a nie za cały okres zwolnienia (jak to stanowi art. 17 ustawy).

Zdaniem Sądu Rejonowego skoro art. 66 ust. 2 w sposób enumeratywny określa przypadki obowiązku zwrotu świadczenia, to należy przyjąć, że w niniejszej sprawie nie wystąpił tego rodzaju przypadek.

Ponadto Sąd Rejonowy podkreślił, że to na organie rentowym – w myśl art. 61 ust. 1 ustawy zasiłkowej – spoczywał obowiązek ustalenia prawa do zasiłku, jego wysokości i dokonania wypłaty. W ocenie Sądu, nie bez znaczenia dla sprawy pozostaje okoliczność, że organ rentowy wypłacił odwołującemu świadczenie przed upływem okresu, którego dotyczył przelew. Należało zatem przyjąć, iż organ rentowy uznał – przed końcem okresu którego dotyczy spór – że prawo do świadczenia przysługuje. Nadto, z odpowiedzi na odwołanie wynika, że organ rentowy wskazał, że uwzględnił prośbę odwołującego o wstrzymanie wypłaty zasiłku. Termin ustalenia prawa i wypłaty świadczenia, na który odwołujący nie miał wpływu, nie może zatem w realiach sprawy obciążać odwołującego, który jeszcze przed faktyczną wypłatą należności zawiadomił organ rentowy o podstawie do wstrzymania prawa do świadczenia za sporny okres.

Obowiązkowi zwrotu (potrącenia) podlegają tylko zasiłki nienależnie pobrane. Natomiast zasiłki nienależnie wypłacone, z winy płatnika lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie podlegają zwrotowi (por. A. Rzepecka-Gil: Komentarz do art.66 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, LEX).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd I instancji zmienił zaskarżoną decyzję w oparciu o powołane przepisy prawa i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., uznając odwołanie ubezpieczonego za uzasadnione, a nadto w punkcie 2 wyroku oddalił wniosek organu rentowego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego, na zasadzie art. 98 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 30.04.2014r. wywiódł organ rentowy i zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu:

1. Naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 §1 kpc, poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów i błędne ustalenie, że w rozpoznawanej sprawie nie wystąpiły przesłanki uzasadniające żądanie przez organ rentowy od odwołującego zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 66 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010r. nr 77 poz. 512 ze zm. t.j.), art. 84 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2009r. nr 205 poz. 1585 jt. z późn. zm.) i art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010r. nr 77 poz. 512 ze zm. tj) poprzez błędne uznanie, że odwołujący nie jest zobowiązany do zwrotu niezależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 360,54zł za okres od 04.10.2013r. do 09.10.2013r.

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że decyzją z dnia 15.10.2013r. ubezpieczony został zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 360,54 zł za okres od dnia 4.10.2013r. do dnia 9.10.2013r., albowiem odwołujący - w czasie pobierania zasiłku za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia - podjął prace zarobkową, wobec czego utracił prawo do zasiłku chorobowego.

Odwołujący wniósł odwołanie od w/w decyzji organu rentowego, podając w uzasadnieniu, że zwracał się do organu rentowego o wstrzymanie wypłaty zasiłku chorobowego od 04.10.2013 r. i nie otrzymał żadnej odpowiedzi na swoje pismo. Nadto w dniu 08.10.2013 r. otrzymał przelew z kwotą zasiłku, sądząc, że kwota ta została pomniejszona o zasiłek za okres, za który złożył pismo o wstrzymanie wypłaty. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Ponadto organ rentowy wskazał, że Sąd Rejonowy zmieniając zaskarżoną decyzję poprzez zwolnienie odwołującego z obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego uznał, że w niniejszej sprawie świadczenie zostało nienależnie wypłacone, a nie nienależnie pobrane, w szczególności nie zostało nienależnie pobrane z winy ubezpieczonego lub wskutek okoliczności, o których mowa w art.15-17 i art. 59ust. 6 i 7 ustawy z dnia 25.06.1999 r. Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, iż w sprawie zostały spełnione przesłanki z art. 17 ustawy zasiłkowej.

Organ rentowy podniósł, że nie może się zgodzić z w/w wyrokiem Sądu Rejonowego.

Zdaniem organu rentowego sytuacja, w której osoba pobierająca zasiłek zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczenia, a mimo to świadczenie było jej nienależnie wypłacone, nie stanowi podstawy do zwolnienia z obowiązku zwrotu, lecz jedynie do ograniczenia możliwości zwrotu zasiłku do 12 miesięcy.

Zdaniem organu rentowego, w świetle powyższego wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie odwołania jest uzasadniony.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji przeprowadził wystarczające postępowanie dowodowe i właściwie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, nie naruszając granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych przez art.233 § 1 kpc.

Wprawdzie Sąd I instancji oparł swoje orzeczenie wyłącznie na przepisie art.66 w zw. z art.17 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010r. nr 77 poz. 512 ze zm. tj.), dokonując jego niewłaściwej interpretacji, a także całkowicie pominął w swoich rozważaniach art. 13 ust.1 pkt 2) ustawy zasiłkowej oraz art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2009r. nr 205 poz. 1585 tj. z późn. zm.), to jednak, mając na uwadze ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, przy zastosowaniu właściwych przepisów, wyrok Sądu I instancji należało uznać za słuszny.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji dokonał błędnej interpretacji art.66 ust.2 ustawy zasiłkowej, przyjmując że przepis ten reguluje zasady warunkujące uznanie zasiłku chorobowego za świadczenie nienależnie pobrane oraz enumeratywnie określa przypadki obowiązku zwrotu tego świadczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie ulega wątpliwości, że ustawa z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, znajduje zastosowanie do wszystkich ubezpieczeń społecznych, w tym także do ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, co wynika jednoznacznie z art. 1 pkt 3) tej ustawy. Oznacza to, że w rozpoznawanej sprawie, dotyczącej zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, w pełnym zakresie znajduje zastosowanie art. 84 ust. 1 i 2 powołanej ustawy, określający definicję świadczenia nienależnie pobranego i regulujący kwestię jego zwrotu.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 powołanej ustawy „osoba, która pobrała nienależnie świadczenie z ubezpieczenia społecznego, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust.11”.

Z kolei w myśl art. 84 ust. 2 pkt 1) cytowanej ustawy „za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania”.

Natomiast w myśl art. 84 ust. 11 ustawy systemowej, „jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający te świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, kwoty nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych podlegają zwrotowi bez odsetek za zwłokę”.

Ponadto zgodnie z art. 84 ust. 5 cytowanej ustawy „przepisów ust. 2-4 i 8 nie stosuje się, jeżeli przepisy szczególne określające zasady przyznawania i wypłacania świadczeń stanowią inaczej”.

Podkreślić należy, że żaden z przepisów ustawy zasiłkowej, a w szczególności art. 66 ust. 2 tej ustawy, nie reguluje odmiennie niż art. 84 ust. 1 i 2 ustawy systemowej, kwestii zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, ani nie określa w sposób odmienny definicji tych świadczeń.

Zdaniem Sądu Okręgowego, art. 66 ust. 2 ustawy zasiłkowej w sposób szczególny określa jedynie zasady potrącania oraz egzekucji nienależnie pobranych zasiłków chorobowych, natomiast nie wymienia enumeratywnie przypadków obowiązku zwrotu tych świadczeń, jak przyjął to Sąd I instancji. W szczególności z omawianego przepisu art.66 ust.2 ustawy zasiłkowej nie wynika, że wypłacone tytułem zasiłku kwoty podlegają zwrotowi tylko wówczas, gdy świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy ubezpieczonego, lub w skutek okoliczności o których mowa w art. 15-17 i art. 59 ust. 6 i 7 ustawy zasiłkowej, a zatem jeśli ubezpieczony winy nie ponosi lub jeżeli świadczenie zostało nienależnie pobrane wskutek innych okoliczności niż wymienione w powyższych przepisach, np. w skutek okoliczności przewidzianych w art.13 ustawy zasiłkowej, to wykluczone jest domaganie się od niego zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego.

Brak zatem podstaw do uznania, że przepis art. 66 ust.2 ustawy zasiłkowej, stanowi w tym zakresie przepis szczególny w stosunku do art. 84 ust. 1 i 2 ustawy systemowej, w rozumieniu art. 84 ust. 5 tej ustawy. Oznacza to, że w rozpoznawanej sprawie pełne zastosowanie znajduje powołany wyżej art. 84 ust. 1 i 2 ustawy systemowej.

Podobne stanowisko wyrażały już wielokrotnie w swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy oraz S. Apelacyjne. Między innymi w wyroku z dnia 17.01.2012r. wydanym w sprawie sygn. I UK 194/11 (LEX nr 1227962), a także w wyroku z dnia 19.02.2014r., wydanym w sprawie sygn. I UK 331/13 (LEX 1446442), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że art. 66 ust.2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa nie stanowi przepisu szczególnego w stosunku do art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w tym znaczeniu, że wyłącza stosowanie tego ostatniego przepisu do nienależnie pobranych zasiłków chorobowych. Przepis art. 66 ust. 2 ustawy zasiłkowej określa w szczególności sposób zasady potrącania oraz egzekucji nienależnie pobranych świadczeń, nie wyłącza natomiast stosowania definicji nienależnie pobranych świadczeń, wynikającej z art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do nienależnie pobranych zasiłków chorobowych.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową, stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Zdaniem Sądu Okręgowego, nie ulega wątpliwości, że w myśl powołanego art. 13 ustawy zasiłkowej, ubezpieczonemu nie przysługiwał zasiłek chorobowy za okres od 4.10.2013r. do 9.10.2013r., skoro z dniem 4.10.2013r. podjął pracę zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia go ubezpieczeniem chorobowym. Tym samym zasiłek wypłacony za ten okres był świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Należało jednak podzielić stanowisko Sądu I instancji, że od „świadczenia nienależnego” należy odróżnić „świadczenie nienależnie pobrane”, którego zwrotu może domagać się organ rentowy na podstawie art. 84 ustawy systemowej. Każde bowiem świadczenie nienależnie pobrane jest świadczeniem nienależnym, jednakże nie zawsze musi być odwrotnie.

Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych, w sprawie ubezpieczeń społecznych "świadczenie nienależnie pobrane" to nie tylko „świadczenie nienależne” obiektywnie, czyli np. wypłacone bez podstawy prawnej, ale także "nienależnie pobrane" subiektywnie, a więc pobrane przez osobę, której można przypisać określone cechy dotyczące stanu jej świadomości (woli) co do zasadności pobierania świadczenia, bądź określone działania lub zaniechania, podjęte w złej wierze.

Organ rentowy może domagać się zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas, gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę. Przyjmuje się, że obowiązek zwrotu obciąża tylko tego, kto przyjął świadczenie w złej wierze, wiedząc, że mu się ono nie należy. Nie można przyjąć, że doszło do nienależnego pobrania świadczenia, jeżeli jego wypłata nastąpiła z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego, a ubezpieczony pobierając świadczenie nie miał świadomości że jest ono nienależne.

Podobne stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4.09.2007r. w sprawie sygn. I UK 90/07 (OSNP 2008/19-20/301), a także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 9.01.2013r. w sprawie sygn. III AUa 786/12 (LEX nr 1267361) oraz w wyroku z dnia 19.02.2014r. w sprawie sygn. III AUa 289/13 (LEX nr 1439134).

Zdaniem Sadu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z przypadkiem, gdy wypłata nienależnego świadczenia nastąpiła z przyczyn leżących po stronie organu rentowego, a zatem z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego, a nadto ubezpieczony pobierając świadczenie nie miał świadomości że jest ono nienależne.

Podkreślić bowiem należy, że ubezpieczony już w dniu 03.10.2013r. złożył w organie rentowym pismo z wnioskiem o wstrzymanie wypłaty zasiłku chorobowego wraz z informacją, że od 04.10.2013r. zamierza podjąć pracę. Wypłaty nienależnego świadczenia dokonano w dniu 08.10.2013r. przy czym wypłata obejmowała nie tylko okres od 04.10.2013r. do 09.10.2013r, ale cały ostatni okres zasiłkowy od 12.09.2013r. do 09.10.2013r. Ubezpieczony nie wiedział za jaki okres dokonano wypłaty, a zatem nie był świadomy, że pobiera świadczenie nienależne, wręcz przeciwnie przekonany był, że organ rentowy wstrzymał wypłatę zasiłku od 04.10.2013r. zgodnie z jego wnioskiem, a dokonana wypłata obejmuje okres od 12.09.2013 do 03.10.2013r.

W związku z powyższym nie można mówić o świadczeniu nienależnie pobranym a jedynie nienależnie wypłaconym, a tym samym brak podstaw do żądania jego zwrotu.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał wyrok Sądu I instancji za słuszny i na mocy art. 385 kpc oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

(-) SSO Maria Gawlik (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Janina Kościelniak